

پاگانینی کوچک

متد مقدماتی ویلن

ارنست وان دو ولد

به کوشش هومن اتابکی

Le Petit Paganini

Traité élémentaire de violon

Ernest Van De Velde

By the Efforts of: Human Atabaki

انتشارات جنگ

www.ChangPublications.ir

Chang Publications Music Training & Research Department

سرشناسه:	ولد، ارنست وان دو، ۱۸۶۲ - م. Velde, Ernest van de
عنوان و پدیدآور:	پاگانینی کوچک (مقدّمات ویلن)/ارنست وان دو ولد؛ به کوشش هومن اتابکی.
مشخصات نشر:	تهران: چنگ، ۱۳۸۹.
مشخصات ظاهری:	۶۴ ص. مصور. پارتیسیون.
شابم:	979-0-802614-09-3
وضعیت فهرست‌نویسی:	فبا
یادداشت:	عنوان اصلی: Le Petit Paganini"; traité élémentaire de violon
موضوع:	ویلن -- روش‌های نوازندگی
شناسه‌ی افزوده:	اتابکی، هومن. ۱۳۵۸ - مترجم
رده‌بندی کنگره:	۱۳۸۹ پ ۲/و ۸/۶۲ MT۲۶۲
رده‌بندی دیویی:	۷۸۶/۲
شماره‌ی کتابشناسی ملی:	۲۰۰۶۲۱۵

Le Petit Paganini

Author: Ernest van deVelde

By the Efforts of: Human Atabaki

Chang Pub. Music Training & Research Dep.

Typing: Chang

Edition & Page Layout: Chang

Cover Designer: Chang

Cover Lithography: Compograf

Lithography & Print: Ghazal

First Print: 2011

Circulation: 1000

ISMN: 979-0-802614-09-3

Price: 5000 Tomans

All Rights Reserved for "Ali Brilliani"

پاگانینی کوچک (رساله‌ی مقدّمات ویلن)

نگارش: ارنست وان دو ولد

به کوشش: هومن اتابکی

واحد آموزش و پژوهش موسیقی انتشارات چنگ

واژه‌نگاری: چنگ

ویرایش و صفحه‌آرایی: چنگ

طرح روی جلد: چنگ

لیتوگرافی جلد: کامپوگراف

لیتوگرافی و چاپ: غزال

چاپ یکم: ۱۳۹۰

شماره‌گان: ۱۰۰۰ نسخه

شابم: 979-0-802614-09-3

قیمت: ۵۰۰۰ تومان

کلیه‌ی حقوق مربوط به ویرایش فنی، افزوده‌ها و غیره، برای «علی برلیانی» محفوظ است.

Chang Publications

www.ChangPublications.ir

Info@ChangPublications.ir

انتشارات چنگ

تلفن: 88317763-88832745-88766433 (+9821)

تلفن فکس: 88505575

Chang Publications Music Training & Research Department

تهران، خیابان سه‌رودی جنوبی، خیابان ملایری‌پور غربی، خیابان نوبهار، شماره‌ی ۲۰

سازهای زهی - آرشه‌ای، به ویژه ویلن‌ها، اساس و پایدی هر ارکستر بزرگی محسوب می‌شوند و دیر زمانیست که در ایران شناخته شده و نوازنده‌گانی نیز در این عرصه به فعالیت پرداخته‌اند؛ هر چند برای تربیت نوازنده‌گان خوب ویلن در این کشور، اقداماتی در حد امکانات موجود صورت گرفته است، ولی ارکسترهای زهی که با خطر دایمی از هم - پاشیده‌گی روبه‌رو بودند، با تلاش عده‌ی قلبی از استادان دلسوز این ساز، که با همه‌ی خون دل‌ها سرخته و ساخته‌اند، توانسته رونق نسبی‌ای بیابند و نوازنده‌گان مُتعهد انگشت‌شماری را نیز در حد توان، تربیت کنند. به همین خاطر، انتشارات چنگ، همگام با این عزیزان، وظیفه‌ی خود می‌داند که مجموعه‌ای از کتاب‌های آموزشی ویلن را گردآوری، تألیف و ترجمه نماید و در اختیار هنرجویان و هنرآموزان گرامی بگذارد تا بتواند راه این هنرمندان مُتعهد و جهت‌مند را هموار سازد.

ناشر، در راستای رسالت خود، ضمن فراهم آوردن امکان نشر آثار هنرمندان موسیقی، برای تمامی علاقه‌مندانی که کم‌بود کُتب و آثار آموزشی و پژوهشی را احساس می‌کنند، اقدام به نشر و بخش آثار استادان و هنرمندان پویا می‌نماید و بر این باور است که از طریق اندیشه و یافته‌های صاحب‌نظران موسیقی، گامی اساسی در بهینه‌سازی و ترفیع سطح آموزش موسیقی کشور می‌توان برداشت و در نظر دارد با رعایت مقررات و استانداردهای نگارشی انتشارات خود، زبان موسیقایی واحدی که هنرجویان را از هرگونه اشتباه در خواندن کُتب این انتشارات مصون می‌دارد، بسط و گسترش دهد. همین موضوع، ناشر اثر‌گزين و اثر‌آفرين را سال‌ها بر آن داشته است که آگاهانه، با تخصص، تعهد، همت و سرمایه‌گذاری شخصی خود، همچنان در حوزه‌ی فرهنگ و هنر والای موسیقی، به آماده‌سازی و تولید فنی کُتب تخصصی بپردازد. در پایان، از تمامی کسانی که با واحد آموزش و پژوهش موسیقی انتشارات چنگ همکاری داشته‌اند، سپاس‌گزاری می‌نمایم.

علی برلیانی

واحد آموزش و پژوهش موسیقی انتشارات چنگ

در طی این سال‌هایی که در هنرستان موسیقی دختران و پسران و دانشکده‌ی موسیقی و آموزشگاه‌های معتبر تهران و کرج مشغول به تدریس ویلن و ویلن آلتو بوده‌ام و هنرجویانی که تربیت کرده‌ام اغلب در ارکستر سمفونیک تهران و ارکسترهای معتبر در حال نوازندگی هستند، به این موضوع پی برده‌ام که این هنرجویان با متدهای آموزشی موجود در ایران سال‌های بسیاری را باید صرف مواردی کنند که می‌شود با یک روش آموزشی جدید و به روز شده نکات آرشه‌کشی و انگشت‌گذاری را که این افراد زمان زیادی طول می‌کشد تا یاد بگیرند را کوتاه نمود. به طور مثال در متد آموزشی لُ ویلن، یک هنرجو می‌بایستی تا آخر کتاب اول صبر کند تا با انگشت‌گذاری بر روی سیم «سُل» آشنا شود و اگر این هنرجو در سطح متوسطی باشد و هفته‌ای یک بار در کلاس حاضر شود، حدوداً ۹ الی ۱۰ ماه طول می‌کشد تا به این مرحله برسد، در حالی که در متد «پاگانینی کوچک» از همان ابتدا با ۴ سیم ویلن آشنا می‌شود و انگشت‌گذاری را بر روی سیم‌ها هم‌زمان آموزش می‌بیند.

از طرفی مدرس می‌تواند پس از طی این دوران به راحتی «رپرتوار» هنرجویش را گسترش دهد و با ارائه نت‌های ساده به هنرجویش به خصوص کودکان آنها را به نواختن ویلن علاقه‌مندتر کند.

«پاگانینی کوچک» یکی از متدهای رایج در مراکز آموزش موسیقی در فرانسه می‌باشد که با تحقیقات و وسواس بسیار توانستم این متد را انتخاب کنم و با کمک هنرجوی عزیزم خانم میترا احمدی آن را ترجمه کردیم و بنده بخشی از مباحث پایان نامه خودم را در مقطع کارشناسی ارشد که در مورد آموزش مقدماتی سازهای ویلن و ویلن آلتو بوده است را هم به عنوان گردآوری در آن گنجانده‌ام. بایسته است که مدرس با توجه به سطح هنرجوی خود قطعات و آهنگ‌های محلی و عامیانه‌ای را برای تمرین ارائه دهد. زیرا نواختن این آهنگ‌ها نه تنها لطمه‌ای به تکنیک نوازندگی وارد نمی‌کند، بلکه به جهت تنوع و زیبایی که دارند موجب بالا رفتن ذوق و احساس و حتی تسلط بیشتر تکنیکی در هنرجویان می‌شود و از همان ابتدا متناسب با تکنیک خود چه از نظر نواختن و چه از نظر موزیکالیت با این نوع آثار آشنا می‌شوند. به عزیزانی که قصد شروع نوازندگی ویلن را دارند، توصیه می‌کنم که تمرین روزانه و مستمر داشته باشند و در حین تمرین خود به نکاتی که مدرس برای آنها توضیح داده است، نهایت توجه را داشته باشند تا بتوانند تبحر کافی در این ساز را به دست آورند.

در پایان از دوست و همکار گرامی جناب آقای علی برلیانی تشکر می‌کنم به خاطر همکاری که برای چاپ و انتشار این مجموعه داشته‌اند.

هومن اتابکی

تابستان ۸۷

ویژگی‌های ساز ویلن

یکی از مهم‌ترین مسائل برای انتخاب ساز خوب، توجه به وزن آن می‌باشد. وزن ساز بستگی زیادی به پیچک سرساز (حلزونی)، زیردسته، قطر گریف، و کلفتی صفحه‌ی زیرین و روی آن دارد.

انتخاب یک زیرچانه‌ای مناسب با آناتومی صورت و فک و استفاده از بالشتک مناسب می‌تواند نوازنده را در نگه‌داشتن راحت‌تر ساز کمک کند.

یک ساز می‌بایستی دارای گوشی‌های خوب و مناسبی از جنس چوب‌های آبنوس، ززوود^۱ و باکس‌وود^۲ باشد که معمولاً با صابون‌های مخصوصی که باعث نرمی ولی درعین حال ایستایی خوبی هستند، رگلاژ شده باشد.

به شیطانیک ساز بسیار دقت شود، زیرا اگر بلند باشد به علت کشش زیاد سیم در ویلن صداهای ناخوشایندی تولید می‌گردد و همچنین باعث می‌شود ارتفاع سیم از روی گریف در محدوده‌ی انگشت اول در پُزیسین^۳ بیش از اندازه بالا بیاید.

انتخاب یک خرک مناسب که به‌طور استانداردای تراش خورده‌است، برای هر ساز زهی الزامی است که می‌بایستی خرک دارای چگالی مناسبی باشد تا تمبر صوتی خوبی را در ساز ایجاد نماید.

گریف بهتر است از جنس آبنوس پرداخت شده با ارکانشین^۴ مناسبی باشد. سیم‌های متداولی که برای نوآموزان مورد استفاده قرار می‌گیرند، سیم‌هایی از جنس مثال (فلز) هستند که عبارت‌اند از: کروم‌کور (پیراسترو سبز) که معمولاً عمر خوبی دارند و یا سیم‌های توماستیک مانند: Soper Flexible یا Spiro cor.

ولی در مراحل پیشرفته‌تر بهتر است از سیم‌های شیطانیک استفاده شود، به‌طور مثال عبارت‌اند از: Obligato و Evapirazzi که البته با توجه به تمبر صوتی ساز این سیم‌ها انتخاب می‌گردند.

1. Roswood
2. Boxwood
3. Arcanton

نحوه ایستادن:

نحوه ایستادن نوازنده لازم است دارای شرایطی باشد که او بتواند بدون خستگی زودرس و به وجود آمدن دردهای مفصلی به کار خود ادامه دهد. در واقع نوازنده می‌بایست وزن بدن خود را بر روی هردو پای خود قرار دهد. زیرا در طولانی مدت نوازنده به غلط، عادت به ایستادن نادرست می‌نماید و تمامی سنگینی خود را روی پای چپ خود می‌اندازد، به خاطر این که بتواند با پای راست خود ضرب بزند.

برای جلوگیری از این معضل، نوازنده بهتر است روی دو پای خود بایستد. هر دو پا را به هم بچسباند، پنجه‌ها را کمی از هم دور کند و کمی پای چپ را با همان حالت یک قدم به جلو بگذارد و نوازنده مقداری به سمت جلو متمایل گردد. در این حالت شانه‌ها، پاها، کمر و استخوان لگن همه در یک راستا و بدن به صورت قائم می‌ایستد.

نحوه گرفتن آرشه:

برای گرفتن آرشه می‌بایست دست راست همان‌طور که به صورت آزاد و راحت در کنار بدن قرار دارد، با آرشه در تماس باشد و هیچ انقباضی در کف دست و انگشتان به وجود نیاید.

در مرحله‌ی نخست، نوک انگشت شست به گونه‌ای قرار می‌گیرد که نیم آن روی موگیر و نیم دیگر روی چوب آرشه باشد. سپس انگشت بلند دست روبروی سوراخی که از آن شست معلوم می‌باشد قرار می‌گیرد تا حدی که انگشت شست دیده نشود.

انگشت چهارم در کنار انگشت بزرگ دست قرار می‌گیرد به طوری که بند یکم آن بر روی موگیر آرشه می‌باشد. انگشت کوچک دست نیز می‌بایستی گرد و محکم در انتهای آرشه تکیه به بیچ موگیر قرار گیرد و مسئولیت توازن آرشه را برعهده خواهد داشت.

موارد فوق را هنرآموز می‌بایستی با گویشی روان و بسیار راحت برای هنرجو توضیح دهد تا هنرجو احساس سردرگمی ننماید.

در نهایت میج و ساعد تقریباً در یک راستا هستند و میج در حالت منفعل و راحتی قرار می‌گیرد و وزن آرشه بر روی تمام انگشت‌ها تقسیم می‌شود. البته توازن آرشه بیشتر با انگشت کوچک دست راست انجام می‌پذیرد.